

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Monachorvm D. Bernardi, S. R. E. Cardinalis, Et Abbatis Cassinensis

**Arnulfus <de Boeriis>
Bernardus <Ayglerius>**

Dilingæ, 1616

III. De remisso descensu: & de pœnus sibi debitis: Item de quatuor
eiusdem gradibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48585)

lato igitur otio, subtrahitur mala
cupiditatis occasio, sicut dicit Qui-
dus.

Otia si tollas, periere cupidinis arcus.

CAPITVLVM III.

IN QVO AGIT
DE REMISSO DE-
SCENSU, DIFFINI-
ENSEVM, ET DE POENIS
sibi debitis, & de qua-
tuor eiusdem
gradibus.

ICTO de stabilitate,
& de his quæ possunt
valere ad ipsam, se-
quitur videre de his
quæ opponuntur ei, vel impediunt
eam. Inter ea primò tractatur de

Remissio

remisso descensu.

Et

ET Notandum, quod remissio, *Remis-*
 secundum quod hic accipitur, est *si quid*
 quædam mentis pigritia, siue segni-
 ties, aut tepiditas, qua quis bonum
 inchoatum paulatim dimittit, &
 demum à culmine virtutum de-
 corruens, in profundum descen-
 dit.

Huius autem remissionis, siue
 remissi descensus, etiam Religioso
 causa v̄t plurimum est, quod idem
 in propria virtutum fortitudine, vel
 stabilitate confidens, & de se nimis
 confidenter præsumens, remissius
 custodiæ suæ inuigilat, & delitijs
 carnalibus vacat. Quod figuratum
 est in libro Machab. de habitanti-
 bus Casphin quæ interpretatur im-
 molans ori, vel calici imminens,
 vbi scribitur per hunc modum.

*Hi verò qui intus erant, confidentes in 2. Machab.
 stabilitate murorum, & apparatu ali- 12. 24.
 moniarum, remissius agebant, maledi-
 ctis lacecscetes Iudæ, ac blasphemantes,*

ac loquentes qua fas non est. Hanc autē segnitiam deponere, & circa nos sollicitudinem habere, hortatur **Heb. 6.** nos Apostolus dicens ad Heb. **Cupimus autem unumquemq; vestrum ostendere sollicitudinem ad expletionē spei usq; in finem; ut non segnes efficiamini.** Remissionem enim istam reprehendit Ecclesiasticus dicens: **Eccli. 4. 34.** *Noli citatus esse in lingua tua, & inutilis & remissus, in operibus tuis.* Nec reprehendit eos, minus Salomon in Prouerb. dicens: **Prou. 6. 9.** *Vsquequo piger dormies? id est, pigritiā excute, & ab exiguo animali, tanquam à Magistra præconsiderationis, doctrinam quære.* Et nunc propter futurum tempus, nos hortatur laborare in Prouerb. dicens: *Vade ad formicam ô piger, considera vias eius, & discite sapientiam: tanquam à Magistra, que licet non habeat ducem cuius exemplum sequatur, nec præceptorem, à quo scilicet erudiatur, vel admonetur,*

neatur, neq; principem suum à quo puniatur; quæ omnia tu piger Religiose habes; *parat in æstate cibū sibi & congregat in messe*, æstiu temporis, quod comedat in futura hyeme, quā nullus potest operari, vel congregare. Attende etiam quod pigritiam, seu tepiditatem concomitatur instabilitas, per voluntatis inconstantiam; sicut idem Salomon dicit in Prouerb. *Vult, & non vult piger.* Prouer. 13. 4.

Peccatum verò tepiditatis, in constantiæ, & fatuæ remissionis, habet proprias sententias dignæ punitionis. Punitur enim perpetua egestate, laboriosa seruitute, opprobriosa vapulatione, damnosa præcipitatione, præsumptuosa suæ sapientiæ deceptione. *Pœne inconstantis & remissi Religio- si.*

Punitur egestate. Vnde Salomon in Prouerb. *Egestatem operata est manus remissa.* Idem in iisdem: *Cogitationes robusti semper in abundantia;* Prouer. 21. 5.

dantia: omnis autem piger semper in egestate est. Idē: Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo aestate, & non dabitur illi.

II.
Prouer. 12. 24. Punitur etiam laboriosâ seruitute. Vnde in Prouerbijs dicitur: Manus fortium dominabitur: quae autem remissa est, tributis seruiet. Et Dominus, pigrum seu remissum, appellat malum seruum in Matth.

Matth. 25. 26. Serue male & piger, sciebas quia homo austerus sum, &c. Dignus est etiam opprobriosa vapulatione; iuxta illud Ecclesiastici: De stercore bo-

Eclli. 22. 2. um lapidatus est piger.

III.
Punitur insuper damnosa praecipitatione; vnde in Ecclesiastico: Equus indomitus euadit durus, & filius remissus euadet praecipitatus, autem, seu deijcitur remissus, & tepidus, quia vitam eius Dominus abominatur, & ideo ab eo euomitur, iuxta illud Apocalypseos: Vtinam frigidus esses, aut calidus: sed quia

quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore meo. Apo. 3. 15.

Punitur etiam præsumptuosa suæ sapientiæ deceptione; Vnde in Prouerbijs legitur: *Sapientior sibi piger videtur, septem viris loquentibus sententias.* Prouer. 26. 16.

Et nota quod remissus Monachus est moraliter illa statua, quam Nabuchodonosor vidisse perhibetur in Daniele: *Caput enim statuae erat ex auro optimo, pectus autem, & brachia de argento; porro venter, & femora ex ære; tibia autem ferrea, pedum quadam pars erat ferrea, quadam autem fictili.* Dan. 2. 32. Considera principia, attende media, vide extrema, respice metalla, attende pretium metallorum. Statua ista, vt prædictum est, mystica remissi Monachi est vita. Aurum porro optimum in capitis parte, in magna perfectione incipientis, sed eius pretium diminuitur, dum subito circa

circa pectus in argentum conuertitur : Sed minus pretium noscitur deficiendo habere ; dum venter & femora eius sunt ex ære ; & conuertitur in obstinationem miseræ , dum ferreæ efficiuntur tibiæ : Sed est miser & miserabilis , dum quædam pars pedum est ferrea , & quædam fictilis. Non sic bonus Monachus , sed è contra procedit , qui per iustitiæ semitas ad virtutum culminatendit. Qui licet incipiat paulatim , vt vix de luce auroræ aliquid habere videatur , in virum tamen perfectum crescendo assumitur , & dies clara efficitur : ita vt multi suis exemplis ædificentur , & illuminentur , sicut in Prouerbijs dicitur :

Prouer. 4. 18. Iustorum semita , quasi lux splendens. procedit & crescit vsque ad perfectam diem.

Suos enim gradus habet bonus Religiosus in ascendēdo & suos habet remissus , tepidus , & piger Monachus à

nachus à virtutū culmine descen-
 dēdo. Primus gradus descēdēs est
 ad desertū sterilitatis. Secundus ad
 lacum, siue profundum fluxibilita-
 tis, & voluptatis. Tertius ad Ægy-
 ptum spiritualis cœcitatī. Quartus
 ad infernum perpetuæ mortalitatis
 & pœnalitatis.

4. Gra-
 dus re-
 missi ac
 virtu-
 tum de-
 serentiæ
 Religio-
 si.

Ille namque qui videbatur ali-
 quando manu fortis per arduorum
 aggressionem, vel aspectu deside-
 rabilis, per supernorum contem-
 plationem, seu structionem, dum
 persecutionem patitur tentatio-
 num eum ad modum coronæ cin-
 gentium, quia viderat sterilitatem
 bonorum operum, cum debuit de
 Deo confidere, tentationes ipsas ti-
 mens, incipit desperare. sicut legi-
 tur in libro Regum de Davide: De-
 scendit ad petram, versabatur in de-
 sero Maon. Et post pauca: Porro
 David desperabat se posse euadere à fa-
 cie Saul: itaq; Saul & viri eius in mo-
 dum

10

1. Regi
 23. 250

dum corona cingebant David, & viros eius, ut caperent eos.

Sed quia crux pœnitentiæ, & regularis obseruantix est horribilis inuentibus, & dura sustinentibus, in hac cruce positus habet diuersos persecutores, & vt ad communem vitam hominum descendat persuasores, dicentes eidem. : Per contemplatiuam vitam paucis vtilem futurum, sed per actiuam plurimis profuturum. Tales persecutores & persuasores habuit Dominus in Marco: *Christus Rex Israël descendat nunc de cruce, ut videamus & credamus.*

Marci
15. 32.

12.

His credit miser persuasionibus, & sumpris in eis occasionibus, descendit de cruce Religionis, ad miseriam mundanæ voluptatis, quæ est lacus multæ profunditatis. Hic lacus, iste descensus est in Ezechiele notatus. Vbi cum quædam essent posita quæ pertinent ad laudem

dem contemplationis, subiungitur de miseria descendenti: *Omnes traditi sunt ad mortem, ad terram ultimam, in medio filiorum hominum, ad eos qui descendunt in lacum.* A quo lacu gaudet se Psalmista saluatum: *Saluasti me, ait, à descendenti in lacum.*

Ezecha

31. 4.

Psalm

29. 40

Descendit etiam in tenebrosam Ægyptum spiritualis descensus cœcitatatis, qui est facilis descensus à lacu mundanæ voluptatis, vt seipsum ignoret, viamque salutis suæ non consideret. Et ideo cum prius dixisset: *Posuerunt me in lacu inferiori,* quasi de contiguo loco subiungit, *in tenebrosis & in umbra mortis.* Hunc descensum dehortatur Dominus in Genesi ad Isaac dicens: *Ne descendas in Ægyptum, sed quiesce in terra, quam dixero tibi, Sed desertor sanctitatis à Deo consilium in oratione non requirens quasi peccata peccatis adiungendo, quasi telam ordiens,*

111

Psalm

97. 70

Gene

26. 20

ens, per propria desideria discurret
& in tenebris ignorantiae descendit
à Diabolo & eius ministris auxili-
um implorando. Et in rebus mun-
danis quæ sunt umbra bonorum fi-
duciam suam ponendo. Et ita non
veris bonis, sed umbris bonorum
solummodo inhærendo. Cui &
sibi similibus dicitur in Isaia: *Va fi-
lij desertores, dicit Dominus, ut face-
retis consilium, & non ex me: & ordi-
nemini telam, & non per spiritum me-
um, ut adderetis peccatum super pec-
catum; qui ambulatis ut descendatis
in Ægyptum, & os meum non interro-
gastis, sperantes auxilium in fortitudi-
ne Pharaonis, & habentes fiduciam in
umbra Ægypti.*

*Isa.
30. 1.*

Irruit igitur infœlix per gradus
desideriorum suorum, & præcipi-
tatur ad vltimum descensum, qui
non habet minus facilitatis quam
celeritatis. Dicit enim ille Gentilis.

*Virg. 6.
Abneia
dore*

Facilis descensus Avernus.

Et

Et in Iob: *Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt.* Iob. 21° 13.

Horribilis est iste descensus dum terrena de quibus confidebant miseri, quæ disrupta eis deficiunt, & uniuersa in quibus delectati fuerunt, quantum ad ipsos periunt, & ipsi in pœnis viuentes in infernum descendunt, & suæ miserix exemplum, & pœnæ, alijs derelinquunt: sicut in libro Num. legitur: *Conse-* Num. 16°
stim igitur ut cessauit loqui, disrupta 31°
est terra sub pedibus eorum: & aperi-
ens os suum, deuorauit illos cum taber-
naclis suis, & uniuersa substantia
eorum, descenderuntq; viui in infer-
num operi humo, & perierunt de me-
dio multitudinis. At verò omni Is-
raël qui stabat pergyrum, fugit ad cla-
morem pereuntium, dicens: ne fortè &
nos terra deglutiat. Inuigilet igitur
in sui custodia ab ipsis principijs sue
conuersionis Monachus, & ne in
remissionem, vel tepiditatem, seg-
nitiem,

nitiem, seu pigritiam incidat, sit as-
 fiduè circumspēctus, & quanto est
 perfectior, tanto sit timidior, & ti-
 morosior: iuxta doctrinam Apo-
 stoli ad Corinth. dicentis: *Qui se*
existimat stare, videat ne cadat. His
 ascensionibus in hac valle lachry-
 marum insistat, & eas in corde suo
 per regulares obseruantias dispo-
 nat: iuxta illud Psalmistæ dicentis:
Ascensiones in corde suo disposuit, in
valle lachrymarum in loco, quem po-
suit. Etenim benedictionem dabit le-
gulator ibunt de virtute in virtu-
tem: videbitur Deus Deorum in Syon.
 Tali enim de humili loco, & men-
 te, dicet ille verus amicus, vt ascen-
 dat in montem, & gaudijs perfrua-
 tur vitæ æternæ iuxta illud Lucæ:
Amice ascende superius. Tunc erit
tibi gloria coram simul di-
scumbentibus.

1. Cor.
10. 12.

Psal.
83. 6.

Luc. 14.
26. 100

CA.